Gemeente Geertruidenberg

Raadsvoorstel

Zaaknummer :

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 3 juli 2025
Agendanummer	:
Onderwerp	:
Portefeuillehouder	: H.H.M. de Jongh

Voorstel

1. In te stemmen met de tussenrapportage 2025 – 1 en daarmee in te stemmen met:
    a. De financiële afwijkingen (zowel exploitatiebudgetten als investeringen) met toelichting zoals opgenomen in de voorjaarsnota 2025
    b. De mutaties in de reserves zoals opgenomen in de voorjaarsnota 2025
    c. De mutaties in de voorzieningen zoals opgenomen in de voorjaarsnota 2025
2. De begroting 2025 – 2028 te wijzigen overeenkomstig beslispunt 1
3. De kadernota 2026 vast te stellen, zoals opgenomen in de voorjaarsnota 2025

Samenvatting

De Voorjaarsnota bevat twee onderdelen, te weten de Tussenrapportage en de Kadernota. De Tussenrapportage geeft inzicht in de ontwikkeling van de budgetten over de eerste vier maanden van dit jaar. De gemeente staat voor een financiële uitdaging. De kadernota geeft inzicht in het maatregelenpakket dat het College voorstelt om deze financiële uitdaging op te vangen. Na vaststelling van de Voorjaarsnota wordt het begrotingsproces opgestart. De Programmabegroting 2026 – 2029 wordt eind september aan de raad aangeboden.

Inleiding

In de Voorjaarnota kijken we naar het nu en naar de toekomst. In de tussenrapportage geven we inzicht in de ontwikkeling van de budgetten, met de kennis over de eerste vier maanden van het jaar. In eerdere voorjaarsnota's was een apart hoofdstuk opgenomen over de ontwikkeling van de Algemene Uitkering. Aangezien de voorjaarsnota door het College wordt vastgesteld, voorafgaand aan het verschijnen van de meicirculaire, vervalt dat onderdeel. In de kadernota kijken we vooruit. De gemeente staat voor een financiële uitdaging. De kadernota geeft inzicht in het maatregelenpakket dat het College voorstelt om deze financiële uitdaging op te vangen. Na vaststelling van de Voorjaarsnota starten wij het begrotingsproces op. De Programmabegroting 2026 – 2029 wordt eind september aan de raad aangeboden.

Bijdrage aan maatschappelijke opgave / strategische doelstelling / beoogd (maatschappelijk) effect

Een gezonde en stabiele financiële huishouding is noodzakelijk om voorbereid te zijn en blijven op de toekomst. En onze financiële positie is overwegend positief. Ons eigen vermogen is de afgelopen jaren gegroeid door stortingen in de algemene reserve. Dit zorgt voor een gezonde solvabiliteitsratio. Onze bedrijfsvoering wordt slechts beperkt beïnvloed door effecten in de grondexploitaties en onze financieringsbehoefte is acceptabel. Onze belastingcapaciteit is lager dan het landelijk gemiddelde. We zien wel een grote uitdaging in de exploitatie.

De zorg gaat uit naar de vraag of onze structurele inkomsten en uitgaven in balans zijn. Het tekort in de jaarrekening 2024 en de verwachte tekorten voor de jaren 2026 en verder laten zien dat we onvoldoende in balans zijn. Een belangrijke oorzaak hiervan zijn de kortingen in het gemeentefonds die door het Rijk zijn doorgevoerd. De afgelopen jaren zagen we het ravijnjaar dichterbij komen. In de begroting 2025 – 2028 hebben we de eerste stappen gezet om deze ontwikkeling om te buigen met de inzet op kostenbeheersing in het sociaal domein. We wisten dat we in deze kadernota het been bij moesten trekken om ook een gezonde exploitatieruimte te creëren. Deze kadernota is daarom mogelijk ook anders dan u van ons gewend bent. U leest hier vooral het maatregelenpakket dat wij voorstellen om de financiële uitdaging waarvoor we staan aan te pakken.

Voor de jaren 2026 en 2027 zal de Voorjaarsnota van het Rijk ons op weg helpen. In structurele zin is het echter niet de hele oplossing. Feitelijk is het ravijnjaar verschoven van 2026 naar 2028. Naast financiële uitdagingen zien we ook grote opgaven op ons afkomen. De deelname aan Powerport is een opgave waar

we de komende jaren fors op gaan inzetten. We zien hier ook kansen om aan onze duurzaamheidsambitie een impuls te geven. Binnen deze opgave doen zich verder kansen voor om slim samen te werken met onze partners door samen projecten slim en in gezamenlijkheid aan te pakken en daarmee ook eventuele overlast te beperken.

Ondanks deze kansen is de opgave waarvoor wij als gemeente staan fors. Ingrijpen is noodzakelijk om voor de toekomst financieel in balans te zijn. Er is bewust gezocht naar oplossingen die inwoners zo min mogelijk raken. De gemeente blijft doen wat is beloofd, maar wel op een andere, efficiëntere manier. We willen dat onze gemeente een fijne plek blijft voor iedereen. Juist in deze uitdagende tijden blijven we bouwen aan wat echt belangrijk is. Dat vraagt om lef, creativiteit en samenwerking. Niet alles kan meer op de oude manier, maar met elkaar kunnen we wél vooruit.

Het doel is om te komen tot een structureel en reëel sluitende begroting voor de jaren 2026 en 2027. Deze kadernota zet een duidelijke stap in die richting. In deze kadernota bieden wij u een samenstel van maatregelen aan. Sommigen zijn al zo concreet dat deze direct verwerkt kunnen worden in de begroting. Anderen vragen eerst nog een uitwerking in bijvoorbeeld een businesscase.

Argumenten

1.1/ 2.1 Door in te stemmen met de Tussenrapportage wijzigt u de begroting 2025 – 2028

In de Tussenrapportage 2025 – 1 verwerken we alle actuele inzichten met betrekking tot de exploitatiebudgetten, investeringskredieten, reserves en voorzieningen. Deze inzichten ontstaan door bijvoorbeeld besluitvorming of informatie van derden (bijvoorbeeld inflatiecorrecties in contracten). In de Tussenrapportage 2025 – 1 leest u een toelichting op alle voorgestelde wijzigingen. Met beslispunt 2 stemt u in om de begroting overeenkomstig de informatie uit de Tussenrapportage te wijzigen.

2.2 Door in te stemmen met de Tussenrapportage wijzigt u een tiental investeringskredieten

De onderstaande wijzigingen worden inhoudelijk toegelicht in de Tussenrapportage.

Krediet omschrijving	Begroot	Wijziging	Nieuw begroot
22 Inrichting openbare ruimte Parkzicht	729.951	20.000	749.951
25 School-thuisroutes, project Parkzicht	360.000	55.000	415.000
23 Skatebaan	80.000	30.000	110.000
25 Verduurzaming gemeentehuis (2e fase label A)	129.580	-12.958	-
25 Oefenplaat brandweerkazerne Geertruidenberg	30.000	17.000	47.000
24 Fuso werkbus VP-156-H	100.000	24.000	124.000
24 Fuso werkbus VV-881-X	100.000	20.000	120.000
24 Fuso werkbus VV-281-X	100.000	22.000	122.000
24 Fuso werkbus VV-219-X	100.000	20.000	120.000

3.1 Met het vaststellen van de kadernota 2026 stemt u in met financiële uitgangspunten voor de begroting

In de kadernota zijn de financiële uitgangspunten opgenomen die in de begroting zullen worden uitgewerkt en doorgerekend. Het gaat hier om de basisafspraken hoe om te gaan met indexeringen en andere loon- en prijsontwikkelingen.

3.2 Met het vaststellen van de kadernota 2026 stemt u in met het maatregelenpakket om het financieel tekort in de begroting op te vangen

De meerjarenbegroting 2025 – 2028 liet een tekort zien voor de jaren 2026 en verder. Daar komen de inzichten vanuit de Tussenrapportage 2025 – 1 en inschattingen van autonome ontwikkelingen bij. Dit resulteert in een beeld dat er een structurele financiële opgave ligt, die uiterlijk in de begroting 2026 opgelost moet zijn voor de jaren 2026 en 2027. In de kadernota legt het college het maatregelenpakket voor aan de raad dat minimaal nodig is om deze financiële uitdaging op te vangen.

Kanttekeningen

3.1 Het gepresenteerde financieel perspectief is indicatief

Het meerjarenperspectief is doorlopend aan ontwikkeling onderhevig. Na de vaststelling van de begroting vinden de eerste bijstellingen plaats in de voorjaarsnota (turap 2025-1). Vervolgens brengen we de autonome ontwikkelingen in beeld. Normaliter zetten we de volgende stap pas in het begrotingsproces. In deze kadernota hebben we echter gemeend al eerste inschattingen te maken van de autonome ontwikkelingen die een plaats moeten krijgen in de begroting. Belangrijke kanttekening bij deze opzet is dat het nog primair inschattingen zijn. In de komende maanden ontstaat er meer zekerheid over deze ontwikkelingen. Dit zult u terugzien in de begroting. Tot slot brengen we in de kadernota keuzes en oplossingsrichtingen in beeld. Deze worden verankerd in de begroting.

Financiën

Onderdeel	2025	V/N	2026	V/N	2027	V/N	2028	V/N
Beginstand 2025	4.000	V	3.360.000	N	3.780.000	N	3.981.000	N
Turap 2025-1	2.198.000	N	1.063.000	N	1.321.000	N	1.326.000	N
Algemene Uitkering	0	-	0	-	0	-	0	-
Tussentelling vóór Kadernota	2.194.000	N	4.423.000	N	5.101.000	N	5.307.000	N
Kadernota Autonome ontwikkelingen, beleidsvoornemens, ombuigingen	186.000	V	2.392.000	V	3.135.000	V	4.802.000	V
Totaal	2.008.000	N	2.031.000	N	1.966.000	N	505.000	N

Communicatie
Gemeentelijke website, Pepperflow en IBABS

Inclusieve samenleving
Niet van toepassing.

Uitvoering
De effecten van de tussenrapportage worden conform de begrotingswijziging verwerkt in de begroting.

In het gesprek over de Kadernota is er ruimte voor de Raad om koers te bepalen en opdrachten aan het College mee te geven, die een plaats moeten krijgen in de Programmabegroting 2026 en Meerjarenraming 2027 – 2029. In het begrotingsproces vindt de definitieve afweging plaats welke beleidsvoornemens aan de Raad worden voorgelegd.

Met de inzichten die we nu hebben, zijn we voorzichtig positief over het financieel beeld dat ontstaat op basis van de keuzes en ontwikkelingen die in de kadernota worden aangekondigd. In de komend eperiode wordt het beeld steeds concreter. In Turap 2025-2 actualiseren we alle ramingen. De plannen uit de Kadernota zullen verder worden uitgewerkt. We richten ons in ieder geval op een begroting die minimaal in 2026 en 2027 structureel en reëel sluitend is. Het College rondt de voorbereidingen af met een voorstel voor de Programmabegroting 2026 en Meerjarenraming 2027 – 2029 aan de Raad. U ontvangt dit voorstel eind september, voor besluitvorming in de eerste helft van november.

Bijlagen
- Voorjaarsnota 2025
- Concept begrotingswijziging

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij vaststelling aan.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,

de secretaris,	de burgemeester,
R. Brekelmans	M. Witte

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg.

Gelet op:

Besluit:
De raad besluit:

1. In te stemmen met de tussenrapportage 2025 – 1 en daarmee in te stemmen met:
    a. De financiële afwijkingen (zowel exploitatiebudgetten als investeringen) met toelichting zoals opgenomen in de voorjaarsnota 2025
    b. De mutaties in de reserves zoals opgenomen in de voorjaarsnota 2025
    c. De mutaties in de voorzieningen zoals opgenomen in de voorjaarsnota 2025
2. De begroting 2025 – 2028 te wijzigen overeenkomstig beslispunt 1
3. De kadernota 2026 vast te stellen, zoals opgenomen in de voorjaarsnota 2025

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 3 juli 2025,

Geertruidenberg,

de raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
G. Brunsveld	M. Witte